

BİRİNCİ YILINA GİRERKEN AKSA TUFANI VE TÜRKİYE: GAZZE'YLE YÜZLEŞMEK

Mücahit Gültekin

20 Ağustos 2024

<https://islamianaliz.com/makale/21379383/mucahit-gultekin/birinci-yilina-girerken-aksa-tufani-ve-turkiye-gazzeyle-yuzlesmek>

Yıllar önce bir STK'nın iftar davetine gitmiştim. İftar öncesi kürsüye çıkan konuşmacı İslam dünyasının içinde bulunduğu durumu kendince resmettikten sonra, İslam coğrafyasının Türkiye'yi beklediğini söyledi ve sözlerini şu cümleyle bitirdi: "Bayrak düştüğü yerden kalkar!"

Bu, dindar çevrelerin sevdiği ve sık kullandığı bir klişedir. Bayraktan kasıt önderlik, komutanlıktır. Buna göre bayrak Türkiye'de düşmüş, Türkiye'den kalkacaktır.

Yanımdaki birkaç kişiye bu sözün hem irrasyonel hem de gayr-i İslami olduğunu söyledim. Bayrağın düştüğü yerden kalkmasına tabii ki bir engel yoktu. Ancak böyle bir kural ihdas etmek, akıl dışıydı. Allah nasıl ki nübüvvet bayrağını İsrailoğullarından alıp Araplara vermişse, burada düşen bayrağı da isterse Kenyalılara verebilirdi. Haşa, Allah'a hangi kavmin daha yetkin olduğunu öğretecek değildik. Nitekim Allah Kur'an'da bunu açıkça vurgulamış, kim dininden dönerse yeni bir topluluk getireceğini söylemişti.

Yanımdaki kişilere bunları söyleyince, bir arkadaşımız "Bunları motivasyon için söylüyor hocamız" dedi. Bu çok daha tehlikeliydi: Yanlış motivasyon insanı gerçeklikten koparabilirdi. Gerçekler beklentileri karşılamazsa hakikati redde ya da çarpıtmaya neden olabilirdi. Ama asıl problem şuydu ki, bu sözde bir kibir de gömülüydü: İslam ordusunun komutanlığından daha aşağısına razı değildik!

Kaldı ki, Ehl-i Kitap'tan bazılarının durumu böyleydi. Onlar yüzlerce yıl peygamberin kendi kavimlerinden geleceğine inanmışlardı. Araplardan gelince reddettiler; üstelik Hz. Muhammed'i kendi çocuklarını bildikleri gibi bilmelerine rağmen...

Dahası dindar kesim kitlelerini "İslam dünyası bize muhtaç!" fikriyle motive ederken eğitimden ekonomiye, aileden hukuka kadar toplumsal hayatın temelleri Batılı müeyyideler/ideolojiler tarafından kuşatılmış haldeydi.

Yine de kimi hocalar, aydınlar, gazeteciler “bayrak” metaforunu farklı şekillerde yıllarca işlediler: Arakan bizi bekliyordu, Saraybosna bizi bekliyordu. Bağdat ve Şam bize hasretti. Ve tabii ki Filistin! Kudüs özgürlüğüne kavuşmak için Abdülhamid’in torunlarını bekliyordu.

Sonra 7 Ekim geldi. Tufan bizi beklemeden esmeye başladı.

*

Aksa Tufanı’nın ilk aylarında bir programa katılmışım. Orada Gazze halkının metanetinden etkilenen Batılı bir kadını örnek vermiş ve kadının bu dirayete “şaşırdığımı” söylemişim. Kadın Gazze’de gördüklerinden çok etkilendiğini söylüyor; bunları söylerken de ağlıyordu. Ben bunu anlatırken programı yöneten kişi “Valla hocam biz de şaşıyoruz!” dedi.

Aslında bu, Türkiye’deki (genel olarak) “dindar” kesiminin halini özetleyen bir tespitti: Gerçekten, biz de şaşırmıştık. Bu şaşırma hali Gazze’ye olan psikolojik uzaklığımızı gösteriyordu: Konforlu bir hayatın içine dalıp gitmişken kıyam, direniş, tağutlara isyan ve şehadet gibi şiarlarla hareket geçiş bir coğrafyayı anlamak kolay değildi.

Gerçi “Filistin” dilde hep vardı; kitaplarda, ezgilerde, tezlerde... Lakin Filistin’in nasıl özgürleştirileceğine dair ne bir hesap ne de bir hazırlık yoktu. Filistin ülkemizde bir seçim malzemesi olup çıkmıştı. Hazırlığımızın olmadığını en önemli kanıtlarından biri düşmanla ilişkileri takip etmeyişimizdi: Türkiye’den İsrail’e işleyen gemiler 7 Ekim’den önce kimsenin gündeminde değildi. Metin Cihan’ın ısrarlı takibi olmasaydı muhtemelen kimsenin gündeminde de olmayacaktı. Buna rağmen uzun süre inkâr edildi, tevil edildi hatta bunun iyi bir şey olduğu bile söylendi.

Kıyam, şehadet vb. şiarlara ne denli yabancılaştığımızı Bülent Arınç’ın 8 Ekim’de yaptığı konuşma açıklıkla ortaya koydu: Boyuna posuna bakmadan İsrail’e karşı bir harekate giriştiği için HAMAS’ı suçladı. Onlara İsrail’i tanımayı salık verdi ve onları azarladı. Benzer açıklamaları farklı bir üslupta olsa da bazı “hocaefendiler” de yaptı. Bazıları dışarıya yansıtmasa da HAMAS’a içten içe kızdı. Oyuna geldiğini, tuzağa düşürüldüğünü söyledi. Günü, aynı güdüydü.

Filistin, Aksa Tufanı’yla birlikte sanatsal, akademik ya da kültürel bir konu olmaktan çıkıp bir yüke dönüştü. 10 ay sonucunda anlaşıldı ki Filistin meselesi nihayetinde bir silah meselesiydi. Filistin meselesi, İsrail’e hayat veren damarları bir bir kesme meselesiydi. Filistin meselesi siyasi şecaat meselesiydi. Politik iktidarda bu yoktu. İktidara bunu hatırlatacak akademik/ilmi/entelektüel bir baskı atmosferi de yoktu. Birkaç hocanın “gemileri göndermeyin!” diyebilmesi bile büyük değer kazandı.

Politik iktidar Filistin meselesinde “eski Türkiye” nerede duruyorsa orada duruyordu: 67 sınırları, iki devletli çözüm, BM’yi ve uluslararası kurumları yardıma çağırma vs. Nitekim ticareti bile 7 ay sonra kesebilmiş, limanlardan giden petrolü engelleyememiş ve İsrail’le diplomatik ilişkilerini kesememişti.

Kimi yazar-çizerler yüzümüze çarpan bu gerçeği de kabullenmeye hazır değildi. Çünkü uzun yıllardır her seçime “biz kazanırsak Gazze kazanacak” motivasyonu girmişlerdi. Yıllarını “Bizi bekliyorlar!” romantizmiyle geçirmişlerdi. Gazze, bu beklentilerin bir gerçek olmadığını ortaya çıkardı.

Bu gerçeği kabullenememe, muhayyel bir “şecaat” söylemini sürdürmeyi zorunlu kıldı. Bazıları, aslında Filistin’i “gizlice” desteklediğimizi; füzelerimizin Gazze’de olduğunu söyledi. Bazıları da kimi rasyonel-konjonktürel, kimi irrasyonel-ajitatif pek çok mazeret sıraladı. Bazıları da yavaş yavaş gündeminden çıkardı Gazze’yi.

Daha da ilginç, yukarıda da ifade ettiğim gibi, kimileri açıktan kimileri de gizliden HAMAS’a kızdı. Bu kızgınlığın bir sebebi Gazze’nin “muhayyel şecaat” söylemini yıkmış olmasıydı. Hazırlıksızlığımızı yüzümüze vurmuş olmasıydı. Bizi dünyevileşmenin ortasında yakalamış olmasıydı: Ne güzel seminerler yapıyor, ticaretimizi yürütüyor ve devletin kurumlarını yönetiyorduk. 28 Şubat’ın o meş’um günlerini bugünlerle karşılaştırıp halimize şükrediyorduk.

Gazze şükür günlerinde değil hicap günlerinde olduğumuzu ortaya koydu.

Fakat kendimize ilişkin ürettiğimiz “abartılı iyimserlik” ve “kolektif ego” hicap duymamıza mani oluyordu. İslam dünyasının omurgasıydık! Türkiye 81 ile hapsedilemezdi, bize çizilen sınırları yıkıp geçecektik! Yani, kısacası Türkiye Yüzyılı’ndaydık.

Ne var ki Gazze’den her gün hem feccat hem de şecaat görüntüleri gelmeye devam ediyordu. Mahcup olunmayacak gibi değildi. Üstelik bir de İran gibi bir problem vardı. HAMAS ve diğer direniş liderlerinin İran’ın silah desteği veren tek ülke olduğunu söylemeleri duyguları daha da karmaşık hale getiriyordu. 8 yıllık savaşın içinden çıkmış Yemen bile İsrail gemilerine kök söktürüyor, ABD-İngiliz saldırılarına rağmen durmak bilmiyordu. Gelin görün ki, Yemen de İran’ın başını çektiği direniş ekseninin bir parçasıydı; Hizbullah ve Irak İslami direnişi gibi.

Beğenelim ya da beğenmeyelim, İsrail’le savaşmak için sadece İran’ın ve onun desteklediği güçlerin bir hazırlığı vardı. Hizbullah’ın bir gün sonra, Yemen’in birkaç gün sonra İsrail’i vurmaya başlaması bunun bir kanıtıydı. Fakat yıllardır kendi kitlelerine “abartılı özgüven” yükleyen ve üstelik İran’ı “sinsi bir düşman” olarak sunan yazar-çizerlerin bu durumu açıklaması gerekiyordu. Ayrıntıya girmeye gerek yok: Yok saydılar, görmezden geldiler ve alay

ettiler. Akıllara durgunluk veren komplo teorileri ürettiler. Ölçtüler biçtiler ve en sonunda İran'ın İsrail'le savaşının “tiyatro” olduğuna karar verdiler.

Böyle yapmak zorundaydılar. Çünkü “İslam coğrafyasının beklediği Türkiye” İsrail'le ilişkilerine devam ederken, “sinsi İran” İsrail'i vuruyor olamazdı! Bu, bütün bir kurguyu yıkıyordu. Böyledir, insanlar hayallerini gerçek zannederse, her yola başvurup gerçeği çarpıtmaya başlarlar.

Fakat başka bir sorun daha vardı: HAMAS'ın ve diğer direniş liderlerinin İran'la ilgili takdirlerini kendi kitlelerinden özenle saklasalar da sosyal medya çağında bu tamamen mümkün değildi. Ona da “denize düşen yılanı sarılır” sözüyle açıklama getirdiler. Böyle söylediler ama kolektif ego şu soruyu sormaya izin vermedi: Neden denize düşmesine izin verdiniz? Dünya sizi beklemiyor muydu?

*

Bülent Arınç'ın konuşması üzerinde çok düşündüm. O konuşma Filistin meselesine ilişkin Türkiye'nin durduğu yeri gösteren bir manifesto gibiydi. Ama aynı zamanda çok öğreticiydi. Konuşmasının vurucu kısmını tekrar hatırlayalım:

“Her defasında da onlara söylüyorum, yanlışlık şurada; senin ne gücün var? Senin gıdanı bile dışarıdan gönderiyoruz, senin teknik aletlerini, ihtiyaçlarını dışarıdan karşılıyoruz. Sen iki tane uydurma füze atıyorsun, İsrail'de sinek vızıltısı gibi geliyor ama onlar diyor ki ' Hamas bize hücum etti', senin başına bomba yağdırıyor. Sana olan oluyor ve onlara haklılık payı kazandırıyor. Niye bunu yapıyorsun? Burada çıkarımız ne bizim? Dinlemiyorlar.”

“Onlara haklılık payı kazandırıyor!” ifadesi dikkatinizi çekmiştir: Mağduru suçlayan bu dil belki de kendi konforumuzu korumanın etkili bir yoluydu: “Aman haklı davamızda haksız duruma düşmeyelim!”

Arınç'ın HAMAS'ı bir “çocuk gibi” azarlaması çarpıcıdır. Arınç “güç” makamından konuşup direnişi boyundan büyük işlere girişmekle suçlasa da aslında bu konuşma Türkiye'nin Filistin direnişini destekleyecek bir iradede olmadığını gösteriyordu.

Onlar kendileri gibi İsrail'i tanıyan, Oslo'ya boyun eğen bir HAMAS istemişlerdi. HAMAS'ı “ehlileştirmek” ve Abbas çizgisine çekmek istemişlerdi. “Barış” derken kastettikleri buydu. Nitekim Arınç iki devletli çözüme atıfta bulunmuş ve aynen şöyle demişti: “...özel görüşmelerimizde bunlara 'Yapmayın artık' demeye başladık. Eskiden Katar da, Kuveyt de bunlara kol kanat gererdi. Onlar zaten çektiler ellerini. Bir tek biz kaldık. Bizi de zor durumda

bırakıyorsunuz. Biz bu ülkede elbette sizin haklarınızı gözetiriz ama bunun barış içinde olması lazım.”

Fakat olmadı. Bilakis HAMAS Aksa Tufanı'yla, Türkiye'yi “direniş cephesi mi, normalleşme cephesi mi” ikilemiyle baş başa bıraktı. Arınç'ın kızgınlığı da bunaydı. Üstelik HAMAS bununla da kalmamış Yahya Sinvar gibi ceket giymekten bile hoşlanmayan, laf-söz dinlemez birini başa getirmişti.

*

Hayat her yönüyle bir imtihan. Aksa Tufanı önümüze kaçınamayacağımız bir soru koydu: Gazze'ye bakıp kendimizi görebilecek miyiz? Kendimizle ilgili bize söylediklerini dinleyebilecek miyiz?

Siyonizm sadece bölge için değil, bütün bir dünya için tehlike. Gazze bu açıdan hem Müslümanlara hem de bütün bir insanlığa Filistin temelinde buluşabilme/birleşebilme fırsatı sundu. Belki de ilahi takdir bayrağın Filistin'den kalkmasını ve bunun elbirliğiyle olmasını murad etmiştir.